

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

درس: اخلاق حرفه ای

1_ وظیفه اصلی ما در دنیا چیست؟

جواب: وظیفه ی ما این است که تعلیمات و آموزه های اسلامی را فرا گرفته و در وجود خودمان پیاده کرده سپس عمل نموده و در حد توان آنرا به دیگران انتقال دهیم

2- تعلیمات و آموزه های اسلام کدامند؟

الف- برخی مربوط به اعتقادات و باور های انسان است. او باید با عقل خود خدای خویش را ثابت کرده به توحید و عدل نبوت و امامت و معاد اعتقاد پیدا کند. علم اعتقادات یا علم کلام کاشف این نوع از آموزه های اسلام است.

ب- برخی مربوط به افعال و کارهای شخص مکلف است. اینکه چه کارهایی بکند و چه کارهایی نباید انجام دهد. از چه چیزهای خوردنی، شنیدنی، دیدنی و... پرهیز و اجتناب کند و چه کارهایی را لازم است انجام دهد علم فقه کاشف این نوع از آموزه های اسلام است که از طریق کتاب خدا و سنت معصومین علیهم السلام و اجماع و عقل و ظایف عملی ما را بیان می کند.

ج: برخی از تعالیم اسلام مربوط به باطن انسان است که از لحاظ روحی و معنوی و خلق و خوی چگونه باید باشد و کدام خلق و خوی شایسته اونیست. علم اخلاق از طریق عقل و نقل (کتاب و سنت) کاشف این قسم از تعلیمات می باشد

3- در بخش 2 ب اشاره به شخص مکلف گردید. مکلف به چه کسی گفته میشود؟

جواب : مکلف کسی است که به حد بلوغ برسد و بلوغ دختران، رسیدن به سن نه سال قمری است و در پسران یکی از سه نشان زیر است : الف- بیرون آمدن منی
ب- رویدن موها خشن در بالاعورت ج- رسیدن به سن 15 سال قمری. هر کدام از نشانه های ذکر شده زود تر. اتفاق بیفتد در همان لحظه پسر به حد بلوغ رسیده...

4- در علم فقه از دو حکم شرعی - تکلیفی و وضعی سخن می آید. آنها را توضیح

دهید. **جواب الف:** حکم تکلیفی: که مستقیماً به کارهای اشخاص مکلف، تعلق میگیرد.

و بر 5 قسم است: وجوب- استحباب- کراهت - حرمت- اِبَاهه مثلاً وقتی کسی حرفی میزند

شارع می گوید که شما در حال انجام دادن واجب یا مستحب یا مکروه یا حرام یا مباح هست
ب: حکم وضعی : که غیر مستقیم به کار های اشخاص مکلف تعلق می گیرد و اقسام آن زیاد
است. مثلا وقتی نماز صبح که یک واجب است انجام گرفت شارع میگوید نماز شما صحیح
است. برخی از احکام وضعی عبارتند از : صحت، بطلان، ملکیت..زوجیت-ضمان و.....

تعلیمات اسلامی با علوم اسلامی چه تفاوتی دارد

ج 1- یاد گرفتن و عمل کردن به تعلیمات اسلامی واجب است ولی در اکثر مواقع یاد گرفتن علوم.

اسلامی واجب نیست

ج 2- اکثر علوم اسلامی آلت و وسیله برای به دست آوردن تعلیمات اسلامی است. مثل علم صرف و نحو و بلاغت و منتق و فلسفه و اصول فقه و... ولی تعلیمات اسلامی خود هدف هستند

نه وسیله

6- از میان سه قسم از اقسام تعلیمات اسلامی کدام یک اشرف است چرا؟

ج- قشم اول که مربوط به اعتقادات است . زیرا موضوعش مبدء (خدا) و معاد است و ثانین ابتدا باید خدا و توحید و نبوت و امامت ثابت شود سپس از کتاب خدا و سنت معصومین برای کشف احکام شرعی و اخلاق استفاده گردد .

7- اخلاق را تعریف کرده اقسام آنرا بیان کنید. ج

ج- اخلاق جمع خلق به معنای خوی و طبیعت و عادت می باشد و در اصطلاح به معنای صفات و حالات روحی و معنوی انسان است . چنانکه خلق به معنای صفات بیرونی انسان و اسکت ظاهری اوست

اقسام اخلاق

حسنه

باطنی: یعنی تزئین باطن انسان خول و خوی خوب مثل حسن ظن ، حلم که به این قسم مکان اخلاقی گفته میشود

ظاهر: یعنی تزئین ظاهر انسان به خل و خوی خوب مثل متبسم بودن مهربان بودن که به این قسم محاسن اخلاقی گفته میشود

سیئه

ظاهری: وجود خلق و خوی بد در ظاهر مثل غضب ، تکبر که مفسد اخلاقی نام دارد

باطنی: وجود خلق و خوی بد در باطن مثل حد ، طع رذائل اخلاقی نام دارد

8- هدف از علم اخلاق چیست؟

ج: هدف، تزیین باطن و ظاهر انسان به اخلاق خوب و پسنندیده و از بین بردن مفسد اخلاقی را تهذیب نفس گویند

9- حقیقت انسان چیست؟

ج: حقیقت انسان جسم مادی او نیست زیرا جسم او در هر لحظه در حال تغییر و دگرگونی است طوری که جایگزین میگردند در حالی که انسان خاطرات گذشته خود را به یاد دارد، وقتی به تصویر بیست سال گذشته خود نگاه می کند می گوید این من هستم حقیقت او نفس است که گاهی روح گفته می شود بخاطر توقف حیات بدن به آن و گاهی عقل گفته می شود به خاطر ادراک معقولات و گاهی قلب بخاطر دگرگونی

قوای نفس کدامند؟

قوه غضب. وقوه عاقله. قوه شهوت و غضب وسیله انسان است برای دوام زندگی او در این دنیا لذا باید تحت قوه عاقله درآینده و با فرمان او بکار گرفته باشند وقتی ملائکه از خداوند متعال پرسیدند: آیا کسی را در زمین قرار میدهی که فساد کند (بخاطر قوه شهوت) خون بریزد (بخاطر قوه غضب) درحالیکه ما تسبیح و تقدیس تو را به جا می آوریم (به خاطر قوه عاقله) خدای متعال فرمود: آن چرا که من میدانم شما نمیدانید. چرا که خدای متعال موجودی را آفرید که دارای قوای تمام موجودات میشود.

درحالی که ملائکه، قوه شهوت و غضب نداشتند و تنها عقل محض هستند

11- افاف و حجاب را توضیح دهید؟

ج: عفت این است که در نفس انسان حالتی حاصل شود که به وسیله آن از غلبه شهوت جلوگیری شود حجاب به معنای جلوگیری و مانع شدن است و یک مر ظاهری و بیرونی است.

درحالی که عفت امری باطنی و درونی است. حجاب دارای اقسامی است مثل حجاب درنگاه ، شنیدن، راه رفتن و خوردن.... انسان با داشتن ملکه ی عفا خود را از گناهان مختلف ظاهری حفظ میکند. این حسن و اعتدال قوه ی شهوت است مانند یک اسب سواری است که در شکار گاه مورد استفاده قرار میگیرد چنین اسبی ممکن است تربیت شده و ممکن است چموش باشد.

اعتدال در قوه غضب را توضیح دهید

غضب در وجود انسان مانند یک سگ شکاری است که نیازمند تادیب است تا حرکات و رفتار را با اشارهی صاحبش صورت گیرد نه بامیل خودش اعتدال و حسن قوه ی غضب همان حالتی است که شجاعت نامید میشود و اگر به طرف افراد کشیده شود درنده خوی است و اگر به صفت و نقصان گراید ترس و سستی نامیده میشود....

13- اهمیت مباحث اخلاقی و تربیتی را بیان کنید؟

ج: مردی سه بار از پیامبر اعظم صلی الله واله پرسید دین چیست؟ حضرت در هر سه بار فرمود: حسن خلق و در بار چهارم حضرت فرمود آیا نمی فهمی؟ دین این است که غضب نکنی

در روایت دیگر آمده است که : هر مومنی خوش اخلاق تر باشد از نظر ایمان کامل تر است ، روز قیامت برتر از حسن اخلاق در میزان عمل هیچ بنده ای نهاده نمی شود ، پاداش انسان خوش اخلاق مانند کسی است دائماً در نماز و روزه باشد همچنان که خورشید یخ را ذوب میکند حسن خلق گناه را محو می کند بد خلقی اعمال خوب را محو می کند چنان که سرکه عسل را ، خداوند ابادارد که توبه بنده بد خلق را بپذیرد ، بد خلقی بدبختی است که گناهی است که با وجود آن ، کثرت نیکی سودی نمی بخشد